

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.20.340/2013/7.szám

A Kúria Dr. Szödényi Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek, Dr. Bednárík Zsófia jogi előadó által képviselt alperes ellen, szerződés érvényességének megállapítása iránt az Esztergomi Járási Bíróság előtt 6. P. 20.735/2011. számon megindított és a Tatabányai Törvényszék 2012. november 21. napján meghozott 1. Pf. 20.892/2012/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes 2013. február 14. napján 33. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy a felperesnek 15 nap alatt fizessen meg 30.000 (Harmincezer) Ft felülvizsgálati költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2005. augusztus 3. napján kötött felelősségbiztosítási szerződést a Suzuki Swift 1.3 típusú személygépkocsijával okozott károk fedezetére. A biztosítási díjakat negyedéves gyakorisággal kellett fizetnie. A 2007. első negyedévére 2007. január 1. napjával esedékes biztosítási díjat, a 2007. év második negyedévére járó díjjal együtt 2007. április 5-én fizette meg. 2007. április 13.-án a felperes belterületen előzés közben ütközött az előtte haladó majd balra kanyarodó szlovák állampolgár által vezetett személygépkocsival. A balesetben a járdán közlekedő harmadik személyek is megsérültek; egyikük sérülései maradandó egészségkárosodást eredményeztek. A Tatabányai Városi Bíróság 14. B. 853/2007/18. sz. ítéletével maradandó egészségkárosodást eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétségében mindkét gépkocsivezető bűnösségét megállapította. A balesetben sérült kárainak megtérítésére a felperes helyett az alperes nem volt hajlandó, arra hivatkozva, hogy a baleset időpontjában a biztosítási jogviszony már nem állt fenn, mert a biztosítási szerződés díj nemfizetés folytán 2007. január 1-jét követő 30 nap elteltével megszűnt. A károkat ezért a MABISZ térítette meg. A MABISZ a megtérítési igényét érvényesítette a felperessel szemben;

először 2008. január 16.-án 199.420 Ft megfizetésére szólította fel a felperest. A felperes a követelt összeget 2008. április 1. napjától havi 34.615 Ft-os részletekben megfizette. 2009. június 3.-án a MABISZ újabb megtérítési követelést támasztott, s 2.952.747 Ft megfizetésére szólította fel a felperest.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felelősség biztosítási szerződés díj nemfizetés folytán nem szűnt meg, az a baleset időpontjában is hatályban volt. Ha a biztosítási szerződés megszűnt volna, az esetben az első és második negyedévi díj megfizetésének s a díj alperes által történt elfogadásával új biztosítási szerződés jött létre. Az alperes helytállási kötelezettsége a 2007. április 13.án történt balesettel okozati összefüggésben keletkezett károkért tehát mindenképpen fennáll.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a pótlólagos díj fizetés nem léptette hatályba a már megszűnt szerződést és új szerződés létrejöttét sem eredményezte. Előadta, hogy a díjtörlésről 2007. április 14.-én kelt levelében értesítette a felperest; a feleslegesen befizetett 2007. első és második negyedévi biztosítási díjat 2007. május 21.-én visszautalta a felperesnek. A hátralékos biztosítási díjakról 2007. május 12.-én feleslegesen állított ki számlát; a biztosítási szerződés ugyanis a Ptk. 543. §-ának (2) bekezdése értelmében 2007. január 30.-ával már megszűnt.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A döntését a következőkkel indokolta: A 2007. első negyedévi biztosítási díj 2007. január 1-jén volt esedékes. A felperes az alperestől a díj fizetésre halasztást nem kapott és az alperes a biztosítási díjat bíróság előtt sem követelte, ezért a biztosítási szerződés a Ptk. 543. § (1) bekezdése alapján a törvény erejénél fogva megszűnt. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a díj fizetésre halasztást kapott. Halasztást csak írásban kaphatott volna a felperes; más módon az alperes a halasztáshoz való hozzájárulását érvényesen nem juttathatta kifejezésre. Téves a felperesnek az a jogi álláspontja is, hogy a díj pótlólagos befizetésével és annak az alperes által történt elfogadásával új szerződés jött létre. A biztosítási szerződés a Ptk. 537. § (1) bekezdése értelmében ugyanis csak a szerződési ajánlatra való nyilatkozattétel elmulasztása esetén jön létre, a biztosítási díj befizetése azonban nem minősül ajánlatnak. Arra ugyan helytállóan hivatkozott a felperes, hogy az alperesnek meg kellett volna keresnie a jegyzőt a gépkocsi forgalomból való kivonása iránt, de ennek elmaradása nem léptette hatályba a törvény rendelkezésénél fogva már megszűnt szerződést. Mivel a biztosítási szerződés már megszűnt, annak sincs jelentősége, hogy az alperes utóbb díj értesítőt állított ki és csak a biztosítási esemény bekövetkezése után fizette vissza a felperesnek a késedelmesen befizetett

biztosítási díjat.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és megállapította, hogy a felelősségbiztosítási szerződés a baleset időpontjában hatályban volt. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette azzal, hogy az alperes 2007. március 12.-én számlát küldött a felperesnek a 2007. első és második negyedévi biztosítási díjakról. Az alperes a felperes által 2007. április 5.-én befizetett összesen 34.756 Ft biztosítási díjat a számviteli nyilvántartásába bevezette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezeknek a tényállási elemeknek döntő jelentősége volt a jogvita elbírálása szempontjából. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a Ptk. 537. §-át tévesen értelmezte. A biztosítási szerződés hatályának fenntartása a díjfizetési kötelezettség elmulasztása esetén nincs írásbeli alakoz kötve. A Ptk. 217. § (1) bekezdése kimondja, hogy a jogszabály által előírt alakiság megsértésével kötött szerződés -ha jogszabály másként nem rendelkezik- semmis. A Ptk. 218. § (3) bekezdése értelmében, ha a jogszabály vagy a felek megállapodása a szerződés érvényességét megszabott alakhoz köti, az ilyen alakban kötött szerződés megszüntetése vagy felbontása is csak a megszabott alakban érvényes. Mivel a Ptk. 218. §-ának (3) bekezdése az írásbeli alakot csak a szerződés megkötésének, megszüntetésének vagy felbontásának teszi érvényességi feltételévé, a Ptk. 537. § (1) bekezdése akként értelmezhető, hogy biztosítási szerződés esetén a felek ráutaló magatartással is kifejezésre juttathatják azt az akaratukat, hogy a biztosítási szerződést a díjfizetés elmulasztását követő 30 nap eltelte ellenére is hatályban kívánják tartani. A felek tehát a szerződés hatályban tartására irányuló akaratukat ráutaló magatartással is kifejezésre juttathatták. Ez meg is történt. Az alperes 2007. március 12.-én, tehát a díjfizetés esedékességét 2007. január 1-jét követő 30 nap eltelte után az első negyedévi díjat magában foglaló számlát állított ki, ami nem értelmezhető másként, mint a díjfizetésre való felszólításként. Az alperest tehát a szerződés hatályban tartásának szándéka vezette. A felperes a díjakat befizette, amit az alperes elfogadott; a díjakat csak a biztosítási esemény bekövetkezte után fizette vissza. Azt pedig az alperes nem bizonyította, hogy a díjtörlésről 2007. április 14.-én kiállított számláját a felperesnek kézbesítette volna. A másodfokú bíróság a jogi álláspontjának alátámasztásául utalt a Legfelsőbb Bíróság E.B.H.2011/2316. sz. alatt közzétett ítéletére.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a felperes a 2006. negyedik negyedéves biztosítási díjat sem fizette be az esedékességgel, ezért 2006. október 20.-án felszólította a díj megfizetésére s egyúttal közölte a felperessel, hogy a fizetési határidőt 30 nappal meghosszabbította. Ha a

szerződés hatályban maradását kívánja elérni minden esetben így jár el. A felperes a 2006. negyedik negyedévi díjat 2006. decemberében megfizette. Ha a 2007. első negyedévi díj megfizetésének elmulasztása ellenére is hatályban kívánta volna tartani a szerződést, ugyanígy járt volna el. 2007. március 12.-én a számlát a 2007. első és második negyedévi biztosítási díjakról tévedésből állította ki és küldte meg a felperesnek. A tévedését egy hónappal később észlelte, 2004. április 14.-én a díjakat törölte és erről a felperest ugyanezen a napon levélben értesítette. Hangsúlyozta, hogy a szerződés a 2007. első negyedévi díj esedékessé válásától számított 30 nap elteltével megszűnt a Ptk. 543. § (1) bekezdésének rendelkezésénél fogva. A biztosítási díj befizetése nem minősül szerződési ajánlatnak, ezért a felek között új szerződés sem jött létre.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Hangsúlyozta, hogy a felek az ő javára, mint biztosított javára a Ptk. 567. §-ának (1) bekezdése értelmében a Ptk. 543. § (1) bekezdésétől eltérhettek. Hivatkozott e jogi álláspontját alátámasztó döntésekre (EBH 2011/2316, BH 2011/134, BH 1997/451.). Hangsúlyozta, hogy az alperes a szerződés fenntartására irányuló akaratát az új biztosítási szabályzatának a díjakról kiállított számlával együtt történt megküldésével is kifejezésre juttatta.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése a jogerős ítélet felülvizsgálatát csak jogszabálysértés esetén teszi lehetővé. A jogerős ítélet nem jogszabálysértő. Helyes a másodfokú bíróság jogi álláspontja, miszerint a felek a Ptk. 567. §-ának (1) bekezdése értelmében a díjfizetés elmulasztásának jogkövetkezményeit szabályozó Ptk. 543. § (1) bekezdésétől a felperes javára közös megegyezéssel eltérhettek és ezt az akaratukat ráutaló magatartással is kifejezésre juttathatták. Az alperesnek azt a cselekedetét, hogy nem csak a befizetni elmulasztott 2007. első negyedévi, hanem a második negyedévi díjakról számlát küldött a felperesnek a biztosítási szerződés fenntartására irányuló akarat kinyilvánításaként kellett értékelni. Ekként értékelhető az új szabályzat felperes részére történt megküldése is. A felperes maga is a szerződés fenntartását kívánta, mert a mindkét negyedévre járó biztosítási díjat a fizetési felszólításként értékelhető számlák megküldését követően megfizette. Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a számlák megküldése tévedésből történt és nem azért, mert a szerződést a díjfizetési késedelem ellenére is hatályban kívánta tartani, mert ha a szerződés hatályban tartása lett volna a szándéka akkor a gyakorlatának megfelelően figyelmeztette volna a felperest: a 30 napos fizetési határidő elmulasztása esetén a szerződés megszűnik. A szóban forgó figyelmeztetésnek illetve a 30

napos határidő elteltének az alperes korábban sem tulajdonított a szerződést feltétlenül megszüntető hatást; a felperes a 2006. negyedik negyedévi díjakat a 2006. októberi fizetési felszólítás ellenére 2006. decemberében fizette be a szerződést még sem tekintette megszüntnek.

Mindezért a jogerős ítéletet a Kúria a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati költségét.

Budapest, 2014. január 29.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke Dr. Szűcs József s.k. előadó
bíró Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő